

①

تشریحی ۱۳۹۸

دشوار

گزینه درست: null

سوال ۱

واجب الوجود بالغیر، معلولی است که به واسطه وجود علتش موجود شده است. واجب الوجود بالغیر قبل از اینکه از ناحیه علتش ضرورت وجود پیدا کند صرفاً یک ممکن الوجود بالذات است یعنی نسبتش با وجود و عدم مساوی است.

②

تشریحی ۱۳۹۸

متوسط

گزینه درست: null

سوال ۲

هر سه فیلسوف معتقدند اصل علیت با تجربه به دست نمی‌آید.

③

تشریحی ۱۳۹۹

ساده

گزینه درست: null

سوال ۳

اگر فردی اصل سنخیت علت و معلول را انکار کند نمی‌تواند نظم و هماهنگی موجود در طبیعت را تبیین کند در حقیقت انکار اصل سنخیت بی‌اعتباری همه علوم را به دنبال دارد.

④

نهایی ۱۳۹۹

دشوار

گزینه درست: null

سوال ۴

زیرا اینکه چیزی خودش به خودش وجود بدهد، به معنی آن است که چیزی که نیست، باشد. و این همان اجتماع نقیضین است که محال است.

⑤

نهایی ۱۴۰۰

دشوار

گزینه درست: null

سوال ۵

رابطه‌ی وجودبخشی میان علت و معلول را رابطه‌ی علیت می‌گویند رابطه‌ی علیت وجودی است که در آن یک طرف (علت) به طرف دیگر (معلول) وجود می‌دهد این رابطه با روابط دیگری که میان موجودات برقرار است تفاوت دارد رابطه علیت مانند رابطه دوستی نیست که در آن ابتدا وجود دو فرد فرض می‌شود و سپس میان آنها دوستی برقرار می‌گردد.

⑥

نهایی ۱۴۰۰

دشوار

گزینه درست: null

سوال ۶

علیت رابطه‌ای وجودی است، یعنی وجود یکی ضرورتاً وابسته به وجود دیگری است؛ یعنی مانند رابطه دوستی نیست که در آن ابتدا وجود دو فرد فرض می‌شود و سپس میان آنها دوستی برقرار می‌گردد.

⑦

نهایی ۱۳۹۹

دشوار

گزینه درست: null

سوال ۷

تخلف ناپذیری و حتمیت در نظام هستی- نظم و قانونمندی میان پدیده‌ها

⑧

نهایی ۱۳۹۹

دشوار

گزینه درست: null

سوال ۸

دیوید هیوم می‌گوید مثلاً برائرتکرار مشاهده خورشید و روشن شدن زمین، در ذهن ما چنین تداعی می‌شود که خورشید علت روشن شدن زمین است و این تداعی چیزی جز یک امر روانی ناشی از توالی پدیده‌ها نیست.

⑨

تشریحی ۱۳۹۹

دشوار

گزینه درست: null

سوال ۹

از نظر هیوم، انسان از طریق حس و تجربه به توالی پدیده‌ها پی‌می‌برد و توالی پدیده‌ها، رابطه علیت را برای انسان تداعی می‌کند، اما این توالی اثبات کننده اصل علیت نیست و فقط یک امر روانی است.

۱۰

گزینه درست: null

سوال ۱۰

متوسط

تشریحی ۱۳۹۹

با قبول اصل سنخیت است که می‌توان برای نظم دقیق جهان پشتوانه عقلی قائل شد و دانشمندان با تکیه بر همین اصل، تحقیقات علمی خود را پیگیری می‌کنند.

اصل وجوب علی و معلولی بیان می‌کند که با آمدن علت، وجود معلول ضرورت می‌یابد و موجود می‌شود. پس علت به معلول خود ضرورت وجود می‌بخشد و معلول را موجود می‌کند. پس با بودن علت، بودن معلول ضروری است و سرپیچی ممکن نیست.

۱۱

گزینه درست: null

سوال ۱۱

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

دکارت درک اصل علیت را فطری و ذاتی می‌دانست. در حالی که فیلسوفان مسلمان آن را اصلی می‌دانستند که توسط عقل ادراک می‌شود و در تجربه مشکوف نیست.

۱۲

گزینه درست: null

سوال ۱۲

دشوار

نهایی ۱۳۹۹

انسان علاوه بر این که درک می‌کند که هر حادثه علتی دارد، درک می‌کند که هر معلولی از هر علتی پدید نمی‌آید. بلکه هر معلولی از علت خاصی صادر می‌شود. مثلاً برای باسواد شدن باید درس خواند. (یا هر مثال درست دیگر)

۱۳

گزینه درست: null

سوال ۱۳

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

بعد از درک علیت (شنیدن صدا)، برای این که علت حوادث طبیعی را بدانیم، باید از حس و تجربه خود استفاده کنیم.

۱۴

گزینه درست: null

سوال ۱۴

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

هر دو فیلسوف معتقدند اصل علیت با تجربه به دست نمی‌آید.

۱۵

گزینه درست: null

سوال ۱۵

متوسط

نهایی ۱۴۰۰

عقل.

۱۶

گزینه درست: null

سوال ۱۶

متوسط

تشریحی ۱۳۹۹

ابن‌سینا فیلسوفی عقل‌گرا است و فهم اصل علیت را از طریق عقل و استدلال می‌داند؛ اما توالی پدیده‌ها جز با حس و تجربه درک نمی‌شود.

۱۷

گزینه درست: null

سوال ۱۷

ساده

نهایی ۱۴۰۰

وجودی.

۱۸

گزینه درست: null

سوال ۱۸

دشوار

نهایی ۱۳۹۹

یک دسته از فلاسفه که علاوه بر لوازم اصل علیت به علل معلول معتقدند می‌گویند هر فرآیند طبیعی هدف خاصی را تعقیب می‌کند و سرمنزلی تعیین شده دارد.

یک دسته از فلاسفه که علاوه بر لوازم اصل علیت به علل العمل معتقد نیستند، غایتمندی زنجیره حوادث را انکار می‌کنند و وجود برخی از فرآیندهای تکاملی را در جهان امری اتفاقی به حساب می‌آورند که از پیش تعیین و پیش‌بینی نشده است.

۱۹

گزینه درست: null

سوال ۱۹

دشوار

تشریحی ۱۳۹۸

اینکه یک چیز ممکن که وجود برایش ذاتی نیست، بدون اینکه از موجود دیگری وجود بگیرد و موجود شود (خود به خود موجود شود) محال است، چون در آن صورت اجتماع نقیضین پیش می‌آید، بنابراین ترجیح بلامرّج محال است.

۲۰

سوال ۲۰

گزینه درست: null

تشریحی ۱۳۹۹

دشوار

اگر جهان را تابع رابطه‌ای حتمی بدانیم، بدین معناست که اگر تمام حقیقت علت موجود شود، معلولش هم موجود می‌شود؛ اما اگر معلولی وجود نیافته باشد، پس علتش هم وجود نداشته است. بنابراین، اگر درختی می‌توانسته است موجود باشد اما موجود نشده است، پس علتش موجود نبوده است.

۲۱

سوال ۲۱

گزینه درست: null

تشریحی ۱۳۹۸

متوسط

تجربه‌گرایان معتقدند انسان صرفاً با مشاهده توالی پدیده‌ها اصل علیت را بنا می‌نهد. پس از نظر آن‌ها وقتی این پدیده که «هر بار ماشینم را به کارواش می‌برم، باران می‌بارد» تکرار شود، می‌توانیم بگوییم میان این دو پدیده رابطه علیت وجود دارد.

۲۲

سوال ۲۲

گزینه درست: null

نهایی ۱۴۰۰

دشوار

این برهان فقط می‌تواند ثابت کند که یک ناظم و خالق این جهان را اداره میکند اما ثابت نمی‌کند که این ناظم خالق همان خداوندی است که نیازمند به علت نیست و وجودی ازلی و ابدی دارد.

۲۳

سوال ۲۳

گزینه درست: null

تشریحی ۱۳۹۹

دشوار

این‌سینا معتقد بود اصل علیت اصلی عقلانی است و هیوم نیز معتقد بود درک علیت از طریق تجربه ممکن نیست.

۲۴

سوال ۲۴

گزینه درست: null

تشریحی ۱۳۹۸

دشوار

رابطه میان علت و معلول، رابطه‌ای وجودی است؛ زیرا علت به معلول وجود می‌دهد. از سویی دیگر، در رابطه میان علت و معلول فقط معلول به علت وابسته است؛ زیرا در رابطه میان علت و معلول، علت به معلول وابسته نیست.

۲۵

سوال ۲۵

گزینه درست: null

تشریحی ۱۳۹۹

متوسط

انتظار باغبان برای رشد بذر به خاطر اعتقاد به اصل وجوب علی و معلولی و اینکه از کشت گندم برداشت گندم را انتظار داریم به خاطر اعتقاد به اصل سنخیت است.

۲۶

سوال ۲۶

گزینه درست: null

نهایی ۱۴۰۱

دشوار

او معتقد بود که اصل علیت بدون دخالت تجربه به دست می‌آید و جزء اصول اولیه‌ای است که انسان آن را به طور فطری درک می‌کند هر انسانی با درکی از رابطه علیت متولد می‌شود و درک این رابطه نیاز به تجربه یا آموزش ندارد.

۲۷

سوال ۲۷

گزینه درست: null

تشریحی ۱۳۹۶

دشوار

در پرتو اصل سنخیت نظام جهان انتظام می‌یابد و در اندیشه ما به صورت دستگاهی منظم و مرتب درمی‌آید و هیچ چیزی امکان ندارد در جای جزء دیگری قرار بگیرد.

۲۸

سوال ۲۸

گزینه درست: null

تشریحی ۱۳۹۹

دشوار

در حمل هر ماهیت بر خودش (حمل اول ذاتی) رابطه وجوبی برقرار است (مثلاً انسان حیوان ناطق است). اما در حمل وجود بر ماهیت رابطه وجوبی نیست. بلکه آن چیز ممکن است باشد یا نباشد. پس اگر وجود و ماهیت یکی بودند تصور هر ماهیت برای موجود شدنش کافی بود. این بدین معنی است که وجود یافتن هیچ ماهیتی دیگر به دلیل نیاز نداشت زیرا تصورش برای وجودداشتن کافی بود. در این صورت می‌توانیم بگوییم که اساساً ممکن الوجود یک عبارت بی معناست زیرا هر چیزی با تصور و بدون علت موجود خواهد بود. از آن‌جا که وجود مبنای مشترک موجودات است، اگر ذات موجودات همان وجود بود پس همه موجودات یکی بودند و با هم تفاوتی نداشتند.

(۲۹)

گزینه درست: null

سوال ۲۹

دشوار

نهایی ۱۳۹۹

به نظر آنها اصل علیت یک قاعدهٔ عقلی است و از تجربه به دست نمی‌آید زیرا هر دادهٔ تجربی، خود مبتنی براین قاعده است. آنان می‌گویند همینکه ذهن انسان متوجه اصل امتناع اجتماع نقیضین شد، در می‌یابد که پدیده‌ها خود بخود بوجود نمی‌آیند. این که چیزی خودش به خودش وجود بدهد به معنای آن است که چیزی که نیست، باشد.

(۳۰)

گزینه درست: null

سوال ۳۰

متوسط

تشریحی ۱۳۹۸

طبق این نظریه (نظریه مطرح شده در فلسفه جدید غرب) که تجربه را مبنای همه شناخت‌های بشر می‌داند و جز تجربه راه دیگری را برای آگاهی از جهان نمی‌پذیرد، علیت رابطه‌ای نیست که بتوان آن را از طریق تجربه و مشاهده کشف کرد. (از نظر علامه طباطبایی) قانون علیت یک اصل تجربی نیست بلکه اصل عقلی است که به مدد علم حضوری به دست می‌آید و خود، ملاک درستی هر تجربه محسوب می‌شود.

(۳۱)

گزینه درست: null

سوال ۳۱

ساده

تشریحی ۱۳۹۹

این مطلب بیانگر اهمیت اصل سنخیت است و ارتباط مستقیم با اصل سنخیت دارد، به گونه‌ای که نفی اصل سنخیت مساوی است با نفی اصل علیت.

(۳۲)

گزینه درست: null

سوال ۳۲

متوسط

تشریحی قلم‌چی ۱۳۹۸

الف) رابطهٔ علیت رابطهٔ وجودی است، یعنی یکی وجودش وابسته به وجود دیگری است. به عنوان مثال وجود یک کتاب وابسته به علت تامهٔ آن؛ یعنی نویسنده، ورق، چاپ و ... است. ب) دکارت معتقد بود که اصل علیت بدون دخالت تجربه به دست می‌آید و جزء مفاهیم اولیه و بدیهی است که انسان از آن، درک فطری دارد.

(۳۳)

گزینه درست: null

سوال ۳۳

متوسط

تشریحی قلم‌چی ۱۳۹۹

الف) معلول که در ذات خود ممکن‌الوجود است و فقط امکان موجود شدن را دارد، توسط علت، واجب‌الوجود می‌شود و لباس هستی می‌پوشد. چنین واجب‌الوجودی را «واجب‌الوجود بالغیر» گویند. ب) ذات و ماهیت اشیاء به گونه‌ای نیست که حتماً باشند. میان ماهیات و وجود یک رابطهٔ امکانی برقرار است. یعنی می‌توانند باشند یا نباشند و برای موجود شدن نیازمند به علت اند تا از حالت امکان خارج شوند. ج) موجوداتی که سراسر وجودشان به غیر وابسته است و نیازمند است. این وابستگی و فقر وجودی را امکان فقری می‌نامند. د) رابطه‌ای وجودی است که در آن یک طرف (علت) به طرف دیگر (معلول) وجود می‌دهد. تا علت نباشد معلول موجود نخواهد بود.

(۳۴)

گزینه درست: null

سوال ۳۴

دشوار

تشریحی ۱۳۹۸

ابن‌سینا همچون هیوم معتقد است که اصل علیت از طریق تجربه درک نمی‌شود، اما برخلاف هیوم می‌گوید عقل می‌تواند این اصل را درک کند.

(۳۵)

گزینه درست: null

سوال ۳۵

دشوار

تشریحی ۱۳۹۸

گرچه اصل سنخیت یک اصل عقلی است و برای دانستن آن باید از عقل بهره جست اما برای شناخت مصادیق سنخیت در بین پدیده‌ها، باید از تجربه کمک گرفت.

(۳۶)

گزینه درست: null

سوال ۳۶

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

با قبول اصل علیت، یعنی این‌که هر پدیده علتی دارد، به ارتباط اجزای جهان با یکدیگر و پیوستگی‌شان پی می‌بریم.

(۳۷)

گزینه درست: null

سوال ۳۷

متوسط

نهایی ۱۴۰۱

همه‌ی فیلسوفان به جز فیلسوفان تجربه‌گرا

۳۸

سوال ۳۸

گزینه درست: null

تشریحی ۱۳۹۶

دشوار

رابطه‌ی علیت چیزی جز نیازمندی معلول به علت در اصل هستی و واقعیت خود نیست. این رابطه‌ای نیست که بین معلول و علت آن، بعد از وجود دو طرف پدید آید؛ بلکه تمام هستی و واقعیت معلول با همین رابطه تحقق می‌یابد.

۳۹

سوال ۳۹

گزینه درست: null

نهایی ۱۴۰۰

دشوار

۱- صحیح.

۲- صحیح.

۳- صحیح.

۴۰

سوال ۴۰

گزینه درست: null

تشریحی ۱۳۹۸

دشوار

دکارت که از فیلسوفان عقل‌گرا است، علیت را امری بدیهی و فطری می‌داند. از نظر وی، مفهوم علیت بدون نیاز به تجربه و ادراک حسی نزد عقل وجود دارد.
نکته: امر بدیهی، امری غیرقابل اثبات و انکار است.

۴۱

سوال ۴۱

گزینه درست: null

تشریحی ۱۳۹۹

متوسط

اصل امتناع ترجیح بلامرّج، از اصل امتناع اجتماع و ارتفاع نقیضین به دست می‌آید و اصل علیت نیز از اصل امتناع ترجیح بلامرّج به دست می‌آید.

۴۲

سوال ۴۲

گزینه درست: null

تشریحی ۱۳۹۸

دشوار

تنها در رابطه علیت است که وجود داد و ستد می‌شود و شکل‌گیری یک طرف رابطه در آن به کمک خود رابطه علیت صورت می‌گیرد.

۴۳

سوال ۴۳

گزینه درست: null

نهایی ۱۴۰۱

دشوار

الف) ۱- امکانی (ب) سنخیت علت و معلول

۴۴

سوال ۴۴

گزینه درست: null

تشریحی ۱۳۹۸

دشوار

اینکه تنها از به دنبال هم آمدن یا به همراه هم آمدن پدیده‌ها به علیت پی‌نمی‌بریم نتیجه این مطلب است که از طریق حس و تجربه علیت را در نمی‌یابیم؛ بلکه اصل علیت امری عقلی است.

۴۵

سوال ۴۵

گزینه درست: null

نهایی ۱۴۰۰

دشوار

رابطه وجود بخشی میان علت و معلول را رابطه علیت می‌گویند. رابطه‌ای وجودی است که در آن، یک طرف، یعنی علت به طرف دیگر، یعنی معلول، وجود می‌دهد. یعنی یک طرف، وابسته به طرف دیگر است. مانند رابطه دوستی نیست که در ابتدا وجود دو فرد فرض می‌شود. و سپس میان آنها رابطه دوستی برقرار می‌شود.

۴۶

سوال ۴۶

گزینه درست: null

تشریحی ۱۳۹۹

دشوار

فلاسفه مسلمان اصل علیت را یک اصل عقلانی می‌دانند و در عین حال معتقدند کشف علل پدیده‌ها با حس و تجربه صورت می‌گیرد.

۴۷

سوال ۴۷

گزینه درست: null

تشریحی ۱۳۹۹

دشوار

بنابر یکی از معانی اتفاق، هر علتی هر معلولی پدید می‌آورد. بنابراین آفتاب می‌تواند سبب تاریکی شود و طبق معنای دیگر اتفاق میان علت و معلول آن رابطه حتمیت وجود ندارد. یعنی ممکن است عوامل باریدن باران فراهم باشد ولی باران نیارد.

(۴۸)

سوال ۴۸

گزینه درست: null

متوسط

تشریحی ۱۳۹۹

دانشمندان علوم طبیعی با پذیرش اصل علیت و اصل سنخیت و اصل وجوب بخشی علت و معلول است که می توانند به مطالعه طبیعت بپردازند. هر کدام از این اصول نیز لوازم و نتایج خاص خود را دارند، اصل با نتیجه‌ای که از آن گرفته شده مطابقت دارد.

(۴۹)

سوال ۴۹

گزینه درست: null

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

از نظر هیوم، معرفت فقط از طریق حس و تجربه به دست می آید. ما فقط توالی دو پدیده را دیده ایم و رابطه علیت را از آن برداشت کرده‌ایم در حالی که این رابطه اصلاً قابل مشاهده نیست؛ پس برداشت ما صحیح نیست.

(۵۰)

سوال ۵۰

گزینه درست: null

متوسط

تشریحی ۱۳۹۹

در روابطی که در خود وجود دو طرف برقرار می‌شود؛ نه قبل از وجود آن دو یا بعد از آن، هستی و وجود یافتن طرف دوم رابطه (معلول) وابسته به طرف اول (علت) است؛ بنابراین تنها نقش معلول، هستی یافتن است.

(۵۱)

سوال ۵۱

گزینه درست: null

متوسط

تشریحی ۱۳۹۸

برای اینکه بدانیم هر علتی چه معلول خاصی دارد باید از تجربه کمک بگیریم و این مطلب مربوط به بحث سنخیت علت و معلول است.

(۵۲)

سوال ۵۲

گزینه درست: null

متوسط

تشریحی ۱۳۹۸

در نظر کانت، ساختار ذهن بشر به‌گونه‌ای است که برخی از مفاهیم، از جمله مفهوم علت و معلول، را نزد خود دارد. به عبارت دیگر از نظر او دیدن اشیاء به صورت علت و معلول امری ذهنی است.

(۵۳)

سوال ۵۳

گزینه درست: null

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

جمله دوم و چهارم درست است. جمله اول غلط است، زیرا این قاعده از تجربه به دست نمی‌آید و هر داده تجربی خود مبتنی بر این قاعده است. جمله سوم غلط است، زیرا اینکه علیت یک قاعده فطری است، نظر فیلسوفان مسلمان نیست، بلکه نظر دکارت است.

(۵۴)

سوال ۵۴

گزینه درست: null

دشوار

تشریحی ۱۳۹۸

کسی که اصل سنخیت میان علت و معلول را نپذیرد بدین معناست که تناسب میان پدیده‌ها را نپذیرفته است. چرا که بر اساس اصل سنخیت می‌توان گفت میان علت و معلول با عاملی که از آن پدید آمده است، تناسب وجود دارد.

(۵۵)

سوال ۵۵

گزینه درست: null

متوسط

تشریحی ۱۳۹۹

هیوم تنها راه شناخت واقعیات را حس و تجربه می‌دانست، اما در عین حال معتقد بود که رابطه علیت (این‌که علت به معلول وجود می‌بخشد) با حس قابل درک نیست، زیرا حس فقط توالی و پشت سرهم آمدن دو حادثه را درک می‌کند.

(۵۶)

سوال ۵۶

گزینه درست: null

متوسط

تشریحی ۱۳۹۹

فیلسوفان مسلمان و فیلسوفان اروپایی البته به‌جز تجربه‌گرایان، هم اصل علیت و هم اصل سنخیت را عقلی می‌دانند. بنابراین، فیلسوفان مسلمان و برخی از فیلسوفان اروپایی هم اصل علیت و هم اصل سنخیت را عقلی می‌دانند.

(۵۷)

سوال ۵۷

گزینه درست: null

دشوار

تشریحی ۱۳۹۶

باید دقت کرد که در صورت سؤال گفته شده است: «لزوماً» انتظار شادابی و رشد این نهال را داریم، پس به «ضرورت علی» اشاره دارد که تخلف‌ناپذیر و حتمی است. همچنین «انتظار داشتن» در صورت سؤال، بیانگر «باور ناخودآگاه ذهن انسان» نسبت به این اصل است.

(۵۸)

سوال ۵۸

گزینه درست: null

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

اینکه درخت سیب میوه سیب بدهد و درخت مو میوه انگور بدهد، نشان از این است که هر معلولی از علت خاص خود ایجاد می‌شود که همان اصل سنخیت است.

(۵۹)

سوال ۵۹

گزینه درست: null

متوسط

نهایی ۱۳۹۸

- ۱- اصل « وجوب بخشی علت به معلول»، جهان را تابع رابطه ای ضروری و حتمی نشان می دهد؛ به گونه ای که اگر علت با تمام حقیقت خود تحقق یافت، یقین پیدا می کنیم که تحقق معلول نیز ضروری و حتمی می شود و وجوب وجود پیدا می کند.
- ۲- لازمه و نتیجه این اصل نظم و قانونمندی میان پدیده هاست.
- ۳- باغبان بر همین اساس بذر می کارد و آن را آبیاری می کند و راننده با همین مبنا خودرویش را روشن و به جلو هدایت می کند.

(۶۰)

سوال ۶۰

گزینه درست: null

متوسط

نهایی ۱۳۹۹

رابطه ای وجودی است، یعنی یکی وجودش وابسته به وجود دیگری است. مانند رابطه دوستی نیست که در آن ابتدا وجود دو فرد فرض می‌شود و سپس رابطه دوستی برقرار می‌گردد.

(۶۱)

سوال ۶۱

گزینه درست: null

دشوار

نهایی ۱۴۰۰

آنان می‌گویند همین که ذهن انسان شکل گرفت و متوجه اصل امتناع اجتماع نقیضین شد (متوجه می‌شود که وجود یک چیز با عدم آن جمع نمی‌شود)، در می‌یابد که پدیده‌ها خود به خود به وجود نمی‌آیند؛ زیرا این که چیزی خودش به خودش وجود بدهد به معنای آن است که چیزی که نیست، قبلاً هست باشد و این همان اجتماع نقیضین است که محال بودن آن بدیهی است.

(۶۲)

سوال ۶۲

گزینه درست: null

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

در پرتو اصل سنخیت نظام جهان انتظام می‌یابد و در اندیشه ما به صورت دستگاهی منظم و مرتب درمی‌آید و هیچ جزئی امکان ندارد در جای جزء دیگری قرار بگیرد.

(۶۳)

سوال ۶۳

گزینه درست: null

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

وجود معلول آنگاه ضروری می‌شود که مرجح (علت) موجود باشد بدون مرجح، معلول نه وجوب پیدا می‌کند نه وجود.

(۶۴)

سوال ۶۴

گزینه درست: null

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

باید دقت کرد که در صورت سؤال گفته شده است: «لزوماً» انتظار شادابی و رشد این نهال را داریم، پس به «ضرورت علی» اشاره دارد که تخلف‌ناپذیر و حتمی است. همچنین «انتظار داشتن» در صورت سؤال، بیانگر «باور ناخودآگاه ذهن انسان» نسبت به این اصل است.

(۶۵)

سوال ۶۵

گزینه درست: null

دشوار

تشریحی ۱۳۹۸

طبق نظریه هیوم که تجربه را مبنای همه شناخت‌های بشر می‌داند و جز تجربه راه دیگری را برای آگاهی از جهان نمی‌پذیرد، علیت رابطه‌ای نیست که بتوان آن را از طریق تجربه و مشاهده کشف کرد. در مشاهده توالی حوادث، تعاقب دو حادثه و این که یکی از آن‌ها مقدم و دیگری مؤخر اتفاق افتد، بر تأثیر و تأثر میان آن‌ها گواهی نمی‌دهد.

(۶۶)

سوال ۶۶

گزینه درست: null

متوسط

نهایی ۱۴۰۰

علت و معلول.

(۶۷)

سوال ۶۷

گزینه درست: null

متوسط

نهایی ۱۴۰۰

ناقصه، تامه.

(۶۸)

سوال ۶۸

گزینه درست: null

تشریحی ۱۳۹۸

دشوار

اصل امتناع اجتماع و ارتفاع نقیضین ← اصل امتناع ترجیح بلامرجح ← اصل علیت (قاعده عقلی)

(۶۹)

سوال ۶۹

گزینه درست: null

تشریحی ۱۳۹۸

ساده

بر اساس دیدگاه دکارت اصل علیت بدون دخالت تجربه به دست می‌آید و انسان از آن درک فطری دارد.

(۷۰)

سوال ۷۰

گزینه درست: null

تشریحی ۱۳۹۹

دشوار

با قبول اصل سنخیت می‌توان برای نظم دقیق جهان پشتوانه عقلی قائل شد. دانشمندان با تکیه بر همین اصل، تحقیقات علمی خود را پیگیری می‌کنند؛ آنان وقتی با پدیده‌ای مواجه می‌شوند و می‌خواهند علت آن را بیابند، به سراغ عواملی می‌روند که تناسب بیشتری با آن پدیده دارد و علت آن پدیده را در میان آن عوامل جست‌وجو می‌کنند تا اینکه به علت ویژه آن دست یابند.

(۷۱)

سوال ۷۱

گزینه درست: null

نهایی ۱۳۹۸

متوسط

- ۱- وقتی به موجودات این جهان نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که این موجودات در ذات خود نسبت به وجود و عدم (بودن و نبودن) مساوی اند؛ هم می‌توانند باشند و هم می‌توانند نباشند. به عبارت دیگر، این موجودات ذاتاً ممکن الوجودند.
- ۲- ممکن الوجود بالذات، برای اینکه از تساوی میان وجود و عدم درآید و موجود شود، نیازمند واجب الوجود بالذات است؛ موجودی که وجود، ذاتی او باشد.
- ۳- پس، موجودات این جهان به واجب الوجودی بالذات وابسته اند که آنها را از حالت امکانی خارج کرده و پدید آورده است.

(۷۲)

سوال ۷۲

گزینه درست: null

نهایی ۱۳۹۹

دشوار

نظم و قانونمندی معین میان دسته‌های مختلف پدیده‌ها

(۷۳)

سوال ۷۳

گزینه درست: null

نهایی ۱۴۰۱

دشوار

الف) صحیح ب) غلط

(۷۴)

سوال ۷۴

گزینه درست: null

تشریحی قلم‌چی ۱۳۹۸

متوسط

هر معلولی از هر علتی پدید نمی‌آید بلکه هر معلولی از علت خاصی صادر می‌شود و پدید می‌آید، فیلسوفان این اصل را «سنخیت میان علت و معلول» می‌نامند. از نتایج این اصل آن است که انسان از هر چیزی انتظار آثار متناسب با خودش را دارد. به همین سبب می‌کوشد ویژگی‌های هر شیء را بشناسد و به تفاوت‌های آن با اشیاء دیگر پی ببرد تا بهتر بتواند آثار ویژه آن را شناسایی کند. (از آثار دیگر آن است که می‌توانیم برای نظم دقیق جهان پشتوانه عقلی قائل شویم و دانشمندان با تکیه بر همین اصل، تحقیقات علمی خود را پیگیری می‌کنند.)

(۷۵)

سوال ۷۵

گزینه درست: null

تشریحی ۱۳۹۹

ساده

لازمه و نتیجه اصل علیت، ارتباط و پیوستگی موجودات جهان، اصل وجوب‌بخشی علت به معلول، تخلف‌ناپذیری و حتمیت در نظام هستی و اصل سنخیت میان علت و معلول، نظم و قانونمندی میان پدیده‌ها است.

(۷۶)

سوال ۷۶

گزینه درست: null

نهایی ۱۴۰۱

دشوار

هیوم برخلاف تجربه‌گرایان که معتقدند درک رابطه‌ی علیت از طریق حس و تجربه ممکن است می‌گوید که رابطه‌ی ضروری میان علت و معلول یک موضوع حسی نیست و آن را نمی‌توان از طریق مشاهده‌ی حسی و تجربه بدست آورد.

(۷۷)

سوال ۷۷

گزینه درست: null

نهایی ۱۴۰۰

دشوار

